

MICHAEL ENDE
Het oneindige
verhaal

'Hét kinderboek van de 20ste eeuw'

DE VOLKSRANT

ANTIQUARIAAT

Karel Konrad Korsander

Dit opschrift bevond zich op de glazen deur van een winkeltje, maar het zag er natuurlijk alleen maar zo uit als je vanuit de schemerachtige ruimte door de ruit naar de straat keek.

Buiten was het een grijze, koude novemberochtend en de regen viel in stromen neer. Langs het glas en over de krulletters liepen de druppels omlaag. Het enige wat je nog door de ruit kon zien was een muur met regenplekken aan de overkant.

Plotseling werd de deur zo onbesuisd opgeduwd dat een trosje koperen belletjes dat er boven hing, opgewonden begon te klingelen en een tijdlang niet meer tot rust kon komen.

Degeen die dit tumult veroorzaakte was een kleine, dikke jongen van misschien een jaar of tien, elf. Drijfnatte, donkerbruine haren hingen voor zijn ogen; zijn jas was doorweekt en druppels vielen op de grond. Aan een riem over zijn schouder droeg hij een schooltas. Hij zag wat witjes en was buiten adem. Maar hoewel hij daarnet nog zo'n haast had gehad, stond hij nu als aan de grond genageld in de deuropening.

Voor hem strekte zich een lange, smalle, steeds donkerder wordende ruimte uit. Tegen de muren stonden rekken die tot aan het plafond reikten en volgestouwd waren met boeken van alle mogelijke vormen en afmetingen. Op de vloer torenden stapels grote folianten en op een paar tafels hoopten zich bergen kleinere boeken op, in leer gebonden en goud op snee. Achter een manshoge muur van boeken die aan het andere einde van het vertrek oprees, was het schijnsel van een lamp te zien. En in dit schijnsel stegen af en toe kringeltjes rook op, die groter werden en dan verder omhoog in het duister oplostten. Ze leken op signalen waarmee Indianen elkaar van berg tot berg boodschappen

sturen. Kennelijk zat daar iemand. En inderdaad hoorde de jongen nu van achter de boekenmuur een stem nogal bars zeggen: 'U kunt binnen of buiten kijken, maar doe wel de deur dicht. Het tocht.'

De jongen gehoorzaamde en sloot zachtjes de deur. Vervolgens liep hij naar de muur toe en gluurde voorzichtig om het hoekje. Daar zat in een hoge, versleten leunstoel een zware, gedrongen man. Hij had een verkreukeld zwart pak aan dat een stoffige indruk maakte. Zijn buik werd in toom gehouden door een gebloemd vest. Zijn hoofd was kaal. Alleen boven zijn oren stak aan beide kanten een plukje wit haar omhoog. Hij had een rood gezicht dat deed denken aan een bijtgrage bulldog. Een gouden brilletje rustte op zijn knolvormige neus. Daarbij rookte de man uit een kromme pijp die uit één mondhoek hing en zijn mond scheef trok. Op zijn knieën hield hij een boek, dat hij blijkbaar juist had zitten lezen, want bij het dichtklappen had hij de dikke wijsvinger van zijn linkerhand tussen de bladzijden gehouden – als bladwijzer zagezegd.

Nu deed hij met zijn rechterhand zijn bril af en liet zijn blik over het dikke jongetje gaan dat druppelend voor hem stond. Hij kneep zijn ogen halfdicht, wat de bijtgrage indruk nog vergrootte en mompelde: 'Ach, knulletje!' Toen sloeg hij zijn boek weer open en ging verder met lezen.

De jongen wist niet goed wat hij doen moest. Daarom bleef hij gewoon staan en keek de man met grote ogen aan. Eindelijk deed deze zijn boek weer dicht – net als daarvoor met zijn vinger tussen de bladzijden – en bromde: 'Nu moet je goed luisteren, jongen, ik kan kinderen niet velen. Het is vandaag de dag dan wel de gewoonste zaak van de wereld dat iedereen zich enorm druk over jullie maakt, maar mij niet gezien! Ik ben helemaal geen kindervriend. Voor mij zijn kinderen niet anders dan vervelende schreeuwlelijken, pestkoppen, die alles vernielen, de boeken volsmeren met jam en de bladzijden stukscheuren en die het niets kan schelen of volwassenen misschien ook hun zorgen en verdriet hebben. Ik zeg het je maar, dan weet je meteen waar je aan toe bent. Bovendien heb ik hier geen kinderboeken en andere boeken verkoop ik je niet!'

Hij had dit allemaal gezegd met de pijp in zijn mond. Nu sloeg hij zijn boek weer open en ging verder met lezen.

De jongen knikte zwijgend en wilde weer vertrekken. Om de een of andere reden vond hij echter dat hij deze toespraak niet zomaar voor

lief kon nemen. Vandaar dat hij zich weer omdraaide en zacht zei: 'Kinderen zijn niet *allemaal* zo.'

De man keek langzaam op en deed zijn bril weer af. 'Ben je er nu nòg? Kun je me vertellen hoe een mens van zo iemand als jij afkomt? Wat had je nu voor buitengewoon belangrijks te zeggen?'

'Niks belangrijks,' antwoordde de jongen nog zachter. 'Ik wou alleen – niet alle kinderen zijn zoals u zegt.'

'Nee, maar!' De man trok met gespeelde verbazing zijn wenkbrauwen op. 'Dan ben jij zelf zeker de grote uitzondering?'

De dikke jongen wist niet wat hij antwoorden moest. Hij haalde zijn schouders op en wilde weer weggaan.

'En manieren,' hoorde hij de stem achter zich brommen, 'manieren heb je nog voor geen cent. Anders zou je je tenminste eerst hebben voorgesteld.'

'Ik heet Bastiaan,' zei de jongen, 'Bastiaan Balthazar Boeckx.'

'Een nogal merkwaardige naam,' gromde de man, 'met die drie b's. Nou, ja, daar kun je ook niks aan doen. Die heb je jezelf niet gegeven. Ik heet Karel Konraad Koriander.'

'Dat zijn drie k's,' zei de jongen ernstig.

'Hmm,' bromde de oude man, 'dat klopt, ja!'

Hij pafte wat wolkjes de lucht in. 'Ach, het maakt ook weinig uit hoe we heten. We zien elkaar toch niet meer terug. Maar één ding wil ik nog weten: waarom ben je zo even halsoverkop mijn winkel binnen komen vallen? 't Leek wel of je achterna gezeten werd. Is dat zo?'

Bastiaan knikte. Zijn ronde gezicht werd opeens nog bleker en zijn ogen nog groter.

'Waarschijnlijk heb je de kassa van een winkel leeggehaald,' veronderstelde meneer Koriander, 'of een oude vrouw neergeslagen of wat jullie soort vandaag de dag nog meer uithaalt. Zit de politie achter je aan, kind?'

Bastiaan schudde zijn hoofd.

'Kom ermee voor de draad,' zei meneer Koriander, 'voor wie ben je op de loop?'

'Voor de anderen.'

'Voor welke anderen?'

'De kinderen uit mijn klas.'

'Waarom?'

'Ze... ze laten me niet met rust.'

‘Wat doen ze dan?’

‘Ze staan me voor de school op te wachten.’

‘En verder?’

‘Dan schreeuwen ze zomaar dingen. Ze duwen tegen me aan en lachen me uit.’

‘En dat laat jij gewoon over je kant gaan?’ Meneer Koriander keek de jongen even afkeurend aan en vroeg toen: ‘Waarom geef je ze niet gewoon een klap voor d’r kop?’

Met grote ogen keek Bastiaan naar hem op. ‘Nee – daar houd ik niet van. En bovendien – ik kan niet goed boksen.’

‘En hoe staat het met worstelen?’ wilde meneer Koriander weten. ‘Met hardlopen, zwemmen, voetballen, met gymnastiek? Kun je daar helemaal niets van?’

De jongen schudde zijn hoofd.

‘Met andere woorden,’ zei meneer Koriander, ‘jij bent dus een zwakkeling.’

Bastiaan haalde zijn schouders op.

‘Maar praten kun je wel,’ vond meneer Koriander. ‘Waarom zet je het ze niet betaald, als ze de draak met je steken?’

‘Heb ik een keer gedaan...’

‘En toen?’

‘Toen hebben ze me in een vuilnisvat gestopt en het deksel vastgebonden. Ik heb uren moeten roepen voordat iemand me hoorde.’

‘Hmm,’ bromde meneer Koriander, ‘en nu durf je het niet meer?’

Bastiaan knikte.

‘Dus ben je ook nog een bangerd,’ constateerde meneer Koriander. Bastiaan boog zijn hoofd.

‘Je bent waarschijnlijk een echte uitslover, hè? De beste van de klas met alleen maar tieners en de lieveling van alle meesters. Is het niet zo?’

‘Nee,’ zei Bastiaan, nog steeds naar de grond kijkend, ‘ik ben vorig jaar blijven zitten.’

‘Lieve God!’ riep meneer Koriander. ‘Overal laat je het dus afweten!’

Bastiaan zei niets, stond er alleen maar, de armen slap langs zijn lijf, in zijn druppelende jas.

‘Wat roepen ze dan, als ze de draak met je steken?’ wilde meneer Koriander weten.

‘Nou – van alles.’

‘Bijvoorbeeld?’

‘Wispo! Wispo! Zat op zijn pispo! Pispo brak en Wispo sprak:
't Komt door mijn zware zitvlak.’

‘Niet bepaald geestig,’ vond meneer Koriander. ‘Wat nog meer?’

Bastiaan aarzelde even voor hij opsomde: ‘Fantast, windei, op-
schepper, bedrieger...’

‘Fantast? Waarom?’

‘Ik loop soms in mezelf te praten.’

‘Wat praat je dan?’

‘Ik bedenk verhalen en verzin namen en woorden die nog niet
bestaan en zo.’

‘En dat vertel je je zelf? Waarom?’

‘Nou, verder is er toch niemand die zich voor zoiets interesseert.’

Meneer Koriander zweeg even en dacht na.

‘Wat vinden je vader en moeder hiervan?’

Bastiaan antwoordde niet meteen. Pas na een poosje mompelde hij:
'Vader zegt niks. Die zegt nooit wat, trekt zich nergens wat van aan.’

‘En je moeder?’

‘Die – is er niet meer.’

‘Zijn je ouders gescheiden?’

‘Nee,’ zei Bastiaan, ‘ze is dood.’

Op dat moment rinkelde de telefoon. Meneer Koriander stond
met enige moeite op uit zijn leunstoel en slofte een kamertje in dat
achter de winkel lag. Hij nam de hoorn op en Bastiaan hoorde vaag
hoe meneer Koriander zijn naam noemde. Nu ging de deur van het
kamertje dicht en was er niet anders te horen dan een vaag gemompel.

Daar stond Bastiaan. Hij begreep niet goed wat hem overkomen
was en waarom hij dat allemaal gezegd en toegegeven had. Hij vond
het ontzettend zo uitgehoord te worden. Woedend bedacht hij plotse-
ling dat hij veel te laat op school zou komen. Ja, hij moest echt voort-
maken, hollen – maar hij bleef staan waar hij stond en kon geen besluit
nemen. Er was iets dat hem weerhield, maar wat het was wist hij niet.

Uit het kamertje klonk nog steeds het vage stemgeluid. Het was een
lang telefoongesprek.

Het drong tot Bastiaan door dat hij al een hele tijd naar het boek
staarde dat meneer Koriander in zijn handen gehouden had en dat nu
op de leunstoel lag. Hij kon zijn ogen er gewoon niet van af houden.

Het leek wel of er een magnetische kracht van uitging, die hem onweerstaanbaar aantrok.

Hij liep naar de stoel, strekte langzaam zijn hand uit, raakte het boek aan – en opeens was er bij hem van binnen iets dat ‘klik!’ zei, alsof er een val was dichtgeklapt. Bastiaan had het vage gevoel dat er door deze aanraking iets onherroepelijks begonnen was, dat nu zijn natuurlijke loop zou nemen.

Hij tilde het boek op en bekeek het van alle kanten. De band was van koperrode stof en glansde wanneer hij het boek heen en weer bewoog. Toen hij het vluchtig doorbladerde, zag hij dat de tekst in twee verschillende kleuren gedrukt was. Plaatjes schenen er niet in te staan, maar wel heel mooie grote beginhoofdletters. Toen hij de band nauwkeuriger bekeek ontdekte hij er twee slangen op, een lichte en een donkere, die elkaar in de staart beten en zo een ovaal vormden. En in dit ovaal stond de titel:

Het oneindige verhaal

De heimelijke verlangens van de mens zijn raadselachtig. Bij kinderen is het al niet anders dan bij volwassenen. Degenen die ermee te maken krijgen, kunnen ze niet verklaren. En zij die nog nooit zoiets beleefd hebben, kunnen ze niet begrijpen. Er zijn mensen die hun leven wagen om een bergtop te bedwingen. Niemand, niet eens zichzelf, weet echt waarom. Anderen offeren alles op om het hart van een medemens te veroveren, die niets van hen weten wil. Weer anderen storten zich in het verderf omdat zij de genietingen van de tong niet kunnen weerstaan – of die van de fles. Sommigen geven al hun bezittingen weg om te winnen in het kansspel of hebben alles over voor een waanidee dat nooit werkelijkheid kan worden. Enkele mensen menen alleen gelukkig te kunnen worden als zij ergens anders waren dan zij zijn en trekken hun hele leven de wereld door. En anderen vinden geen rust voordat zij macht gekregen hebben. Kortom, er zijn zo veel verschillende verlangens als er verschillende mensen zijn.

Voor Bastiaan Balthazar Boeckx waren het boeken.

Heb je nooit hele middagen met rode oren en verwarde haren over een boek gebogen gezeten, lezend, lezend en de wereld om je heen vergetend, zodat je niet meer merkte dat je honger kreeg of het koud had –

Heb je nooit heimelijk bij het schijnsel van een zaklantaarn onder

de dekens gelezen, omdat je vader of moeder, of misschien iemand anders die zich bezorgd maakte, goedbedoeld het licht had uitgedaan, redenerend dat je nu moest gaan slapen omdat je immers morgen weer zo vroeg uit de veren moest—

Heb je nooit openlijk of in het verborgene bittere tranen vergoten omdat een prachtig verhaal was afgelopen en je afscheid moest nemen van figuren met wie je zoveel avonturen had beleefd, van wie je hield en die je bewonderde, voor wie je bang was geweest en voor wie je gebeden had en zonder wier gezelschap het leven je leeg en zinloos voorkwam—

Wie niets van dit alles uit eigen ervaring kent, nou, die zal waarschijnlijk niet begrijpen wat Bastiaan nu deed.

Hij staaarde naar de titel van het boek en hij voelde zich afwisselend warm en koud worden. Dit was nu precies waarvan hij al vaak gedroomd had en wat hij, sinds de hartstocht zich van hem meester had gemaakt, gewild had: een verhaal dat nooit afgelopen zou zijn! Het boek der boeken!

Hij moest dit boek hebben, het koste wat het wil!

Het koste wat het wil? Dat was gemakkelijk gezegd! Zelfs als hij meer dan die drie gulden en vijftien cent zakgeld die hij bij zich had zou kunnen aanbieden—had die onvriendelijke meneer Koriander niet duidelijk te verstaan gegeven dat hij hem geen enkel boek zou verkopen? En het hem cadeau doen zou hij al helemaal niet. Het was hopeloos.

En toch wist Bastiaan dat hij zonder het boek niet weg kon gaan. Hij begreep nu dat hij enkel en alleen om dit boek hier naar toe was gekomen. Op een geheimzinnige manier had het hem geroepen, omdat het naar hem toe wilde, omdat het eigenlijk altijd al van hem was!

Bastiaan luisterde naar het gemompel dat nog in het kamertje te horen was.

En toen, voor hij er op bedacht was, had hij opeens razend vlug het boek onder zijn jas gestopt. Met beide armen drukte hij het tegen zich aan. Zonder ook maar het minste geluid te maken liep hij achteruit naar de winkeldeur, terwijl hij de andere deur, die van het kamertje, angstvallig in het oog hield. Voorzichtig drukte hij de kruk naar beneden. Hij wilde voorkomen dat de koperen belletjes geluid maakten, daarom deed hij de glazen deur net voldoende open om er zich doorheen te wringen. Zachtjes deed hij van buiten de deur weer dicht.

Toen pas begon hij te hollen.

De schriften, schoolboeken en potloden in zijn tas dansten en rammelden. Hij kreeg steken in zijn zij, maar hij holde verder.

De regen stroomde langs zijn gezicht en liep van achteren zijn kraag in. Kou en vocht drongen door zijn jas naar binnen, maar Bastiaan voelde het niet. Hij had het warm, maar dat kwam niet van het rennen.

Zijn geweten, dat eerder in de boekwinkel geen kik had gegeven, was nu plotseling wakker geworden. Alle overwegingen die daarnet zo overtuigend geleken hadden, kwamen hem nu opeens ongeloofwaardig voor. Ze smolten weg als sneeuwpoppen in de adem van een vuurspuwende draak.

Hij had gestolen. Hij was een dief!

Wat hij gedaan had was zelfs nog erger dan een gewone diefstal. Dit boek was vast uniek en onvervangbaar. Het was vast en zeker meneer Korianders grootste schat geweest. Een violist zijn uitzonderlijke viool ontstelen, of een koning zijn kroon, was nog wel wat anders dan geld uit een kassa pakken.

Terwijl hij voortholde drukte hij het boek onder zijn jas tegen zich aan. Hij wilde het niet meer kwijt, hoe duur het hem ook zou komen te staan. Het was alles wat hij op deze wereld nog had.

Want terug naar huis kon hij nu natuurlijk niet meer.

Hij probeerde zich zijn vader voor de geest te roepen, werkend in de grote kamer die als laboratorium was ingericht, met om zich heen tientallen gipsafgietsels van menselijke gebitten, want hij was tand-technicus. Bastiaan had zich nog nooit afgevraagd of zijn vader dat werk eigenlijk met plezier deed. Het kwam nu voor het eerst bij hem op, maar hij zou hem er nooit meer naar kunnen vragen.

Ging hij nu naar huis, dan zou zijn vader in zijn witte jas uit het laboratorium komen, misschien wel met een gipsgebit in de hand, en hem vragen: 'Al terug?' – 'Ja,' zou Bastiaan antwoorden. – 'Geen school vandaag?' – Hij zag het stille, trieste gezicht van zijn vader voor zich en hij wist dat hij hem onmogelijk zou kunnen voorliegen. Maar hij kon hem ook de waarheid niet zeggen. Nee, het enige wat hij doen kon was weggaan, ergens naar toe, ver weg. Zijn vader mocht er nooit achterkomen dat zijn zoon een dief was geworden. Misschien merkte hij wel niet eens dat Bastiaan er niet meer was. Die gedachte troostte hem, gek genoeg, een beetje.

Bastiaan holde niet meer. Hij liep nu langzaam en zag aan het eind van de straat het schoolgebouw. Ongemerkt had hij de gewone weg naar school genomen. De straat kwam hem opvallend stil voor, hoewel er hier en daar wel mensen liepen. Maar voor iemand die veel te laat komt, lijkt de wereld buiten de school immers altijd uitgestorven. En Bastiaan voelde bij elke stap zijn angst groter worden. Hij was toch al bang voor school, de plaats van zijn dagelijkse nederlagen, bang voor de leraren die soms vriendelijk op zijn geweten probeerden te werken, en dan weer hun boosheid op hem afreageerden, bang voor de andere kinderen die de draak met hem staken en geen gelegenheid voorbij lieten gaan om hem te bewijzen hoe onhandig en weerloos hij was. Altijd al had hij de school een eindeloos lange gevangenisstraf gevonden, die duren zou tot hij groot was en die hij alleen maar zwijgend en berustend kon uitzitten.

Maar toen hij door de hol klinkende gang liep, waar het naar boenwas en natte jassen rook, toen de dreigende stilte in het gebouw plotseling als propfen watten zijn oren verstopte en toen hij tenslotte voor de deur van zijn klas stond, die in dezelfde oude spinaziekleur geverfd was als de muren er omheen, toen werd het hem duidelijk dat hij van nu af aan ook hier niets meer te zoeken had. Hij moest er immers toch vandoor? Dan kon hij net zo goed meteen weggaan.

Maar waarheen?

Bastiaan had in zijn boeken verhalen gelezen over jongens die op een schip aanmonsterden en de wijde wereld introkken om hun fortuin te zoeken. Sommigen werden ook wel zeerovers of helden, maar anderen keerden vele jaren later als rijke mannen in hun vaderland terug, zonder dat iemand er achter kwam wie ze waren.

Maar dat vond Bastiaan niets voor zichzelf. Hij kon zich trouwens ook niet voorstellen dat ze hem als scheepsjongen in dienst zouden nemen. Bovendien had hij er geen flauw idee van hoe hij in een havenstad moest komen, waar de juiste schepen voor zulke gedurfde ondernemingen lagen.

Waarheen dan?

En plotseling schoot hem de goede plek te binnen, de enige plek waar men hem – voorlopig althans – niet zoeken en niet vinden zou.

De zolder was groot en donker. Het rook er naar stof en motteballen. Geen geluid was er te horen, behalve het zachte geroffel van de regen

op het plaatkoper van het reusachtige dak. Kolossale, door ouderdom zwart geworden balken rezen op gelijkmatige afstanden uit de plankenvloer op, kwamen boven samen met andere balken van de dakstoel en verdwenen ergens in het duister. Hier en daar hingen spinnewebben zo groot als hangmatten; ze gingen zachtjes en spookachtig heen en weer in de luchtstroom. Van boven, waar een dakvenster was, viel een melkkleurig lichtschijnsel naar beneden.

Het enige levende wezen in deze omgeving, die stil scheen te staan in de tijd, was een muisje dat over de plankenvloer huppelde en uiterst kleine sporen achterliet in het stof. Waar het zijn staartje liet hangen liep tussen de pootafdrukken een dunne streep. Plotseling richtte het zich op en luisterde aandachtig. En vervolgens verdween het—vliegensvlug—in een gaatje tussen de planken.

Er was het geluid van een sleutel in een groot slot te horen. Langzaam en knarsend ging de deur van de zolder open. Even gleed er een lange lichtstreep door de ruimte. Bastiaan glipte naar binnen. Daarop sloot de deur zich weer knarsend en viel dicht. Hij stak een grote sleutel aan de binnenkant in het slot en draaide hem om. Vervolgens schoof hij er nog een grendel voor en slaakte een zucht van verlichting. Hij was nu werkelijk onvindbaar. Hier zou niemand hem komen zoeken. Hoogst zelden maar kwam er iemand hierheen—dat wist hij vrij zeker. En zelfs als het toeval wilde dat uitgerekend vandaag of morgen iemand hier moest zijn, dan zou die iemand de deur op slot vinden. En de sleutel was er niet meer. En als ze de deur toch op de een of andere manier open zouden krijgen, bleef er voor Bastiaan nog tijd genoeg om zich tussen alle oude rommel die er stond te verstoppen.

Geleidelijk raakten zijn ogen gewend aan het halfduister. Hij kende deze plek. Een halfjaar geleden had de conciërge van de school hem opgedragen mee te helpen bij het overbrengen van een grote wasmand vol oude formulieren en paperassen die naar de zolder moesten. Hij had toen ook gezien waar de sleutel van de zolderdeur bewaard werd: in een muurkastje dat naast het bovenste trapportaal hing. Sindsdien had hij er nooit meer aan gedacht. Maar nu had hij het zich weer herinnerd.

Bastiaan begon het koud te krijgen, want zijn jas was doornat en het was erg kil hier boven. Vóór alles moest hij een plaatsje zoeken waar hij het zich een beetje behaaglijk kon maken. Tenslotte zou hij hier

lange tijd moeten blijven. Hoe lang – daar dacht hij voorlopig maar niet over na, en ook dat hij al gauw honger en dorst zou krijgen, wilde hij vergeten.

Hij liep een beetje rond.

Her en der lag allerlei oude rommel, planken vol met mappen en sinds lang niet meer gebruikte formulieren, op elkaar gestapelde schoolbanken met inktvlekken op de lessenaars, een rek waaraan een tiental verouderde landkaarten hing, verscheidene schoolborden waar de zwarte verf van af sprong, verroeste ijzeren kachels, onbruikbaar geworden gymnastiektoestellen, zoals bijvoorbeeld een bok waarvan de leren bekleding zo gescheurd was dat de vulling eruit hing, gesprongen atletiekballen, een stapel oude vuile turnmatten, en verder een paar opgezette dieren, die half door de motten opgevreten waren, waaronder een uil, een steenarend en een vos, allerlei retorten en glazen flessen met barsten, een elektriseermachine, een menselijk skelet dat aan een soort staande kapstok hing, en vele kisten en dozen vol oude schriften en schoolboeken. Uiteindelijk besloot Bastiaan de stapel oude turnmatten als zitplaats te kiezen. Als je je daarop uitstreekte leek het wel wat op een divan. Hij sleepte ze tot onder het dakraam waar het het lichtst was. In de buurt ervan lag een stapel grijze paardedekens, weliswaar erg stoffig en gescheurd, maar nog heel bruikbaar. Bastiaan ging ze halen. Hij trok zijn natte jas uit en hing die naast het geraamte aan de standaard. De knokenman slingerde wat heen en weer, maar Bastiaan was niet bang voor hem. Misschien wel omdat hij dergelijke dingen van huis uit gewend was. Ook zijn doorweekte laarzen trok hij uit. Op kousevoeten ging hij in kleermakerszit op de matten zitten en trok als een Indiaan de grijze dekens om zijn schouders. Naast hem lag zijn tas – en het koperrode boek.

Hij bedacht dat de anderen beneden in de klas nu juist Taal hadden. Misschien moesten ze wel een opstel schrijven over een of ander ontzettend vervelend onderwerp.

Bastiaan bekeek het boek.

‘Ik zou best weleens willen weten,’ zei hij hardop, ‘wat er eigenlijk in een boek gebeurt zolang het nog dicht is. Natuurlijk zijn er alleen maar letters in die op papier zijn gedrukt, maar toch – iets moet er toch gebeuren, want als ik het opendoe dan is er opeens een heel verhaal. Er zijn mensen die ik nog niet ken en er komen alle mogelijke avonturen en handelingen en gevechten in voor – en soms zijn er

stormen op zee en kom je in vreemde landen en steden. Dat zit er toch op de een of andere manier allemaal in, in een boek. Je moet het lezen om het te beleven, dat is duidelijk. Maar van te voren is het er al in. Ik zou best weleens willen weten hoe?’

En plotseling raakte hij in een haast feestelijke stemming.

Hij ging rechtop zitten, pakte het boek, sloeg de eerste bladzij op en begon

Het oneindige verhaal

te lezen.

Fantásië in gevaar

Fantásië in gevaar

ALLE dieren in het Heulebos schoten weg in hun holen, Anesten en schuilhoeken. Het was middernacht en in de toppen van de eeuwenoude reusachtige bomen gierde de stormwind. De torendikke stammen kraakten en steunden. Opeens gleed er een zwak lichtschijnsel zigzag door het geboomte, bleef hier en daar trillend staan, schoot dan omhoog, zette zich op een tak en snelde meteen daarop weer verder. Het was een lichtgevend bolletje, ongeveer zo groot als een tennisbal. Met grote sprongen huppelde het verder, raakte af en toe de grond en zweefde dan weer omhoog. Maar een bal was het niet.

Het was een dwaallicht. En het was de weg kwijt. Dit was dus een verdwaald dwaallicht en dat komt zelfs in Fantásië vrij zelden voor. Gewoonlijk zijn het de dwaallichten die anderen juist laten verdwalen.

Binnen in het ronde schijnsel was een uiterst beweeglijk figuurtje te zien, dat naar hartelust sprongen maakte en rondholde. Het was geen mannetje en geen vrouwtje want dergelijke verschillen bestaan bij dwaallichten niet. In zijn rechterhand had het een kleine witte vlag, die achter hem aan fladderde. Het betrof dus een afgezant of een onderhandelaar.

Gevaar dat het bij zijn verre zweefsprongen in het donker tegen een boomstam zou botsen, was er niet, want dwaallichten zijn ongelooflijk handig en knap en in staat om midden in een sprong van richting te veranderen. Vandaar ook dat zigzaggende bewegen, maar over het algemeen bewoog het zich steeds in een bepaalde richting.

Tot het moment dat het in de buurt van een vooruitspringende rots kwam en geschrokken terugdeinsde. Uithijgend als een hondje zat het in een holle boom en dacht even na voordat het weer te voorschijn durfde te komen en voorzichtig om de hoek van de rots gluurde.

Voor hem was een open plek in het bos en daar zaten bij het schijnsel van een kampvuur drie figuren die naar uiterlijk en afmeting erg verschillend waren. Een reus van bijna drie meter lang, die er uitzag

alsof alles aan hem uit grijze steen bestond, lag uitgestrekt op zijn buik. Hij steunde met zijn bovenlichaam op zijn ellebogen en staaarde in het vuur. In zijn verweerde stenen gezicht, dat vreemd klein op zijn kolossale schouders stond, stak zijn gebit ver naar buiten als een rij stalen beitels. Het dwaallicht zag dat hij tot de familie van de rotsbijters behoorde. Dat waren wezens die onvoorstelbaar ver van het Heulebos in een berggebied woonden – maar zij wóonden niet alleen in die bergen, ze lééfdén er ook van, want ze aten ze langzamerhand op. Ze voedden zich met rotsen. Gelukkig waren ze erg matig en konden ze met een enkele hap van deze voor hen uiterst voedzame kost weken, ja maandenlang toe. Nu waren er niet veel rotsbijters en bovendien was dat bergland erg groot. Maar aangezien deze wezens er al heel lang woonden – zij werden veel ouder dan de meeste andere schepselen in Fantásië – had het gebergte in de loop der tijd toch een heel bijzonder aanzicht gekregen. Het leek op een reusachtige Ementaler kaas, vol gaten en holen. Daarom heette het waarschijnlijk ook de Gangenberg.

Maar de rotsbijters voedden zich niet alleen met gesteente, zij maakten er ook alles van wat zij nodig hadden: meubels, hoeden, schoenen, gereedschappen, ja zelfs koekoeksklokken. En dus was het ook niet zo verwonderlijk meer dat deze rotsbijter hier een soort fiets achter zich had staan, die helemaal uit rotssteen bestond en twee wielen had die er uitzagen als enorme molenstenen. Het geheel had meer weg van een stoomwals met pedalen.

De tweede figuur, die rechts van het vuur zat, was een kleine nachtal. Hij was hoogstens twee maal zo groot als het dwaallicht en leek op een pikzwarte, met een pels overtrokken rups die rechtop stond. Als hij sprak gebarde hij druk met twee kleine roze handjes en daar waar zich onder de zwarte ongekamde haren vermoedelijk zijn gezicht bevond, gloeiden twee grote ronde ogen als manen.

Overal in Fantásië vond je nachtalven van de meest uiteenlopende vorm en grootte en vandaar dat je aanvankelijk niet kon zeggen of deze hier van dichtbij of van ver gekomen was. Overigens scheen ook hij op reis te zijn want het bij nachtalven gebruikelijke rijdier, een grote vleermuis, hing achter hem aan een tak, de kop omlaag in haar vleugels gewikkeld, als een opgevouwen paraplu.

De derde figuur, aan de linkerkant van het vuur, ontdekte het dwaallicht pas na een poosje, want die was zo klein dat je hem van

deze afstand maar moeilijk onderscheiden kon. Hij behoorde tot de familie van de minusculen. Het was een buitengewoon fijn gebouwd kereltje in een veelkleurig pakje en met een rode hoge hoed op.

Over minusculen wist het dwaallicht zo goed als niets. Hij had alleen eens horen vertellen dat ze hele steden op de takken van bomen bouwden, waarbij de huisjes onderling door trapjes, touwladders en glijbanen verbonden zouden zijn. Maar deze wezens woonden in een ander deel van het onbegrensde Fantásische rijk, nog veel, veel verder van hier verwijderd dan de rotsbijters. Daarom was het des te verbazingwekkender dat het rijdier dat de hier aanwezige minuscuul bij zich had, uitgerekend een slak was. Deze zat achter hem. Op zijn roze huisje glinsterde een zilveren zadel en ook het tuig en de teugels die aan zijn voelhoortjes bevestigd waren, glansden als zilverdraad.

Het dwaallicht verwonderde zich er over dat nu juist deze drie zo uiteenlopende wezens hier eendrachtig bij elkaar zaten, want gewoonlijk was het in Fantásië bepaald niet zo dat alle volken in vrede en eendracht met elkaar samenleefden. Vaak was er strijd en oorlog; ook waren er eeuwenlange twisten tussen bepaalde soorten en bovendien waren er niet enkel eerlijke en goede schepsels, maar ook roofzuchtige, kwaadaardige en wrede. Het dwaallicht behoorde immers zelf tot een familie waarop, wat geloofwaardigheid en betrouwbaarheid betrof, wel wat aan te merken was.

Pas nadat het enige tijd het tafereel in het schijnsel van het kampvuur had gadeslagen viel het het dwaallicht op dat elk van de drie figuren hetzij een wit vlaggetje bij zich had, of dwars over de borst een witte sjerp droeg. Zij waren dus ook afgezanten of onderhandelaars, en dat verklaarde natuurlijk waarom ze zich zo vreedzaam gedroegen.

Zouden zij misschien voor dezelfde aangelegenheid op pad zijn als het dwaallicht zelf?

Wat ze zeiden was door de gierende wind die in de boomtoppen te keer ging op deze afstand niet te verstaan. Maar omdat zij elkaar over en weer als afgezanten respecteerden, zouden ze misschien ook het dwaallicht als zodanig erkennen en het niets doen. En het moest toch iemand de weg vragen. Er zou zich hier midden in het bos en midden, in de nacht nauwelijks een betere gelegenheid voordoen. Dus trok het de stoute schoenen aan, kwam uit zijn schuilplaats te voorschijn, zwaaide met het witte vlaggetje en bleef toen trillend in de lucht staan.

De rotsbijter, die immers met zijn gezicht naar hem toe gekeerd lag, zag hem het eerst.

‘Heel wat verkeer hier vannacht,’ zei hij met krakende stem. ‘Daar komt er nog een aan.’

‘Oehoe, een dwaallicht!’ mompelde de nachtalf en zijn maneögen gloeiden op. ‘Mooi zo, mooi zo!’

De minuscuul kwam overeind, liep een paar stapjes in de richting van de nieuwaangekomene en piepte: ‘Als ik het goed zie bent u ook in de hoedanigheid van afgezant hier?’

‘Ja,’ zei het dwaallicht.

De minuscuul nam zijn rode hoge hoed af, maakte een buiginkje en tjipte: ‘O, kom toch dichterbij, alstublieft. Ook wij zijn afgezanten. Neemt u plaats in onze kring.’

En uitnodigend wees hij met zijn hoedje naar de vrije plaats bij het vuur.

‘Dank u wel,’ zei het dwaallicht en kwam schuchter dichterbij, ‘ik bèn zo vrij. Mag ik me even voorstellen: mijn naam is Bloeb.’

‘Het is me een genoegen,’ antwoordde de minuscuul. ‘Ik heet Uk-kuk.’

De nachtalf maakte zittend een buiginkje. ‘Mijn naam is Wóésj-woesoel.’

‘Aangenaam!’ knarste de rotsbijter. ‘Ik ben Pjeurnragzark.’

Alle drie namen ze het dwaallicht op, dat zich verlegen afwendde. Dwaallichten vinden het uiterst vervelend als men ze onverholen bekijkt.

‘Wilt u niet gaan zitten, beste Bloeb?’ vroeg de minuscuul.

‘Ik ben eigenlijk erg gehaast,’ antwoordde het dwaallicht, ‘en wilde u alleen maar vragen of u mij misschien kunt zeggen hoe ik van hier uit naar de Ivoren Toren kan komen.’

‘Oehoe!’ zei de nachtalf, ‘u wilt naar de Kleine Keizerin?’

‘Ja, zo is het,’ zei het dwaallicht. ‘Ik moet haar een belangrijke boodschap brengen.’

‘Wat voor een?’ knarste de rotsbijter.

‘Wel’ – het dwaallicht ging van het ene been op het andere staan – ‘het is een geheime boodschap.’

‘Wij drieën hebben hetzelfde doel als u – oehoe!’ antwoordde de nachtalf. ‘U bent onder collega’s.’

‘Het is mogelijk dat wij zelfs dezelfde boodschap hebben,’ opperde

Ukkuk, de minuscuul.

‘Ga zitten en vertel op!’ zei Pjeurnragzark knarsend.

Het dwaallicht ging op de vrije plaats zitten.

‘De streek waar ik thuishoor,’ begon het na even met zichzelf overlegd te hebben, ‘ligt tamelijk ver van hier – ik weet niet of een van de aanwezigen die kent. Hij heet het Molmmoer.’

‘Oehoe!’ zuchtte de nachtalf verrukt, ‘een prachtige streek!’

Het dwaallicht glimlachte.

‘Ja, hè?’

‘Nou, en?’ knerste Pjeurnragzark. ‘Waarom ben je op stap, Bloeb?’

‘Bij ons in het Molmmoer,’ ging het dwaallicht hordend verder, ‘is er wat gebeurd – iets onbegrijpelijks – ik bedoel, het gebeurt eigenlijk nog steeds – het is moeilijk te beschrijven – het begon ermee dat – nou, in het oosten van ons geweest is er een meer – of liever, dat *was* er – het heette het Dampdiep. En het begon er dus mee dat het Dampdiep er op een dag niet meer was – gewoon weg, begrijpen jullie?’

‘Wilt u zeggen,’ wilde Ukkuk weten, ‘dat het opgedroogd was?’

‘Nee,’ antwoordde het dwaallicht, ‘dan zou daar nu een opgedroogd meer zijn. Maar dat is niet het geval. Daar waar het meer was, is nu totaal niets meer – gewoon helemaal niks, begrijpen jullie?’

‘Een gat?’ gromde de rotsbijter.

‘Nee, ook geen gat,’ – het dwaallicht maakte een steeds hulpelozer indruk – ‘een gat is immers nog wat. Maar daar is Niets.’

De drie andere afgezanten keken elkaar aan.

‘Hoe ziet dat er dan uit – dat Niets?’ vroeg de nachtalf.

‘Dat is juist zo moeilijk te beschrijven,’ zei het dwaallicht bedroefd. ‘Het ziet er eigenlijk helemaal niet uit. Het is – het is als – ach, er is geen woord voor!’

‘Het is,’ opperde de minuscuul, ‘als je naar die plek kijkt of je blind bent, hè?’

Het dwaallicht staaarde hem met open mond aan.

‘Dat is de juiste formulering!’ riep het. ‘Maar vanwaar – ik bedoel, hoezo – of kennen jullie dit ook –?’

‘n Ogenblikje!’ kwam de rotsbijter knarsend tussenbeide. ‘Is het bij die ene plek gebleven? Zeg op!’

‘Eerst wel, ja,’ verduidelijkte het dwaallicht, ‘dat wil zeggen dat de plek geleidelijk groter werd. Op de een of andere manier ontbrak er steeds meer aan de streek. De oervuurpad Oempf, die met haar volk

in het Dampdiep leefde, was op een keer plotseling gewoon weg. Andere inwoners gingen op de vlucht. Maar langzamerhand begon het ook op andere plaatsen in het Molmmoer. Soms was het in het begin maar heel klein, een Nietsje zo groot als het ei van een waterhoentje. Maar die plekken werden steeds groter. Als iemand er bij vergissing met zijn voet instapte, dan was ook die voet weg—of een hand—of wat er anders bij toeval in terecht was gekomen. Het doet overigens geen pijn—alleen is de betrokkene opeens een stuk kwijt. Sommigen hebben er zich zelfs met opzet in laten vallen toen ze te dicht bij het Niets waren. Het oefent een onweerstaanbare aantrekkingskracht uit, die des te sterker is naarmate de plek groter is. Niemand van ons kon bedenken wat dit verschrikkelijke kon zijn, waar het vandaan kwam en wat men er tegen moest doen. En omdat het niet vanzelf weer verdween, maar zich steeds meer uitbreidde, werd uiteindelijk besloten een afgezant naar de Kleine Keizerin te sturen om van haar raad en hulp te krijgen. En die afgezant ben ik.’

De andere drie tuurden zwiingend voor zich uit.

‘Oehoe!’ liet na een poosje de nachtalf horen. ‘Daar waar ik vandaan kom, is het precies hetzelfde. En ik ben met hetzelfde doel op weg—oehoe!’

De minuscuul richtte zich tot het dwaallicht. ‘Ieder van ons,’ piepte hij, ‘komt uit een andere streek van Fantásië. Heel toevallig hebben we elkaar hier ontmoet. Maar ieder brengt de Kleine Keizerin hetzelfde bericht.’

‘En dat betekent,’ zei de rotsbijter, ‘dat heel Fantásië in gevaar is.’

Dodelijk geschrokken keek het dwaallicht van de een naar de ander.

‘Maar dan,’ riep het, terwijl het opsprong, ‘mogen wij geen moment verliezen!’

‘Wij wilden toch juist opbreken,’ verduidelijkte de minuscuul. ‘We hadden alleen wegens de ondoordringbare duisternis hier in het Heulebos onze rust genomen. Maar nu, nu u bij ons bent, Bloeb, kunt u ons immers bijlichten.’

‘Onmogelijk!’ riep het dwaallicht. ‘Ik kan niet op iemand gaan wachten die op een slak rijdt. ’t Spijt me zeer!’

‘Maar het is een renslak!’ zei de minuscuul gekwetst.

‘En bovendien—oehoe!—,’ mompelde de nachtalf, ‘zeggen wij je anders gewoon de goede richting niet!’

‘Met wie práten jullie eigenlijk?’ knorde de rotsbijter.

En inderdaad, het dwaallicht had de laatste woorden van de andere gezanten al niet meer gehoord, maar hipte reeds met lange sprongen weg door het bos.

‘Ach,’ vond Ukkuk, de minuscuul, en schoof zijn rode hoge hoed in zijn nek, ‘voor verlichting onderweg was een dwaallicht misschien toch niet je ware geweest.’

Daarbij sprong hij in het zadel van zijn renslak.

‘Mij zou het trouwens ook liever zijn,’ zei de nachtalf en riep met een zacht oehoe! zijn vleermuis, ‘als ieder van ons op eigen gelegenheid reist. Ik vlieg tenslotte!’

En ssjoeeee! Weg was hij.

De rotsbijter doofde het kampvuur door gewoon een paar keer met de vlakke hand er op te slaan.

‘Ik heb het ook liever,’ hoorde je hem in het donker knarsen, ‘dan hoef ik ook niet op te letten dat ik niets minuscuuls platwals.’

Daarop hoorde je hem met geraas en gekraak op zijn enorme stenen fiets pardoes het geboomte inrijden. Af en toe botste hij met een doffe klap tegen een reusachtige boom en dan hoorde je hem knarsen en grommen. Langzaam verwijderde het lawaai zich in het duister.

Ukkuk, de minuscuul, bleef alleen achter. Hij greep de teugels van zijn zilverdraad en zei: ‘Ach, we zullen wel zien wie het eerst aankomt. Vort, ouwe jongen, vort, vort!’

En hij klakte met de tong.

En toen was er niets meer te horen dan de stormwind die in de toppen van het Heulebos gierde.

De torenklok in de buurt sloeg negen.

Bastiaans gedachten keerden slechts met tegenzin terug naar de werkelijkheid. Hij was blij dat Het oneindige verhaal daarmee niets te maken had.

Hij hield niet van boeken waarin hem op een slechtgeluimde manier de heel alledaagse voorvallen uit het heel alledaagse leven van zomaar heel alledaagse mensen verhaald werden. Daar had hij immers in werkelijkheid al genoeg van, waarom moest hij er dan ook nog over lezen? Bovendien vond hij het vervelend als hij merkte dat iemand hem tot iets aan wilde zetten. En in dit soort boeken probeerden ze je altijd, meer of minder duidelijk, tot iets te brengen.

Bastiaan had een voorliefde voor boeken die spannend waren of

grappig of waarbij je weg kon dromen, boeken waarin verzonnen figuren fabelachtige avonturen beleefden en waarbij je van alles kon voorstellen.

Want dat kon hij – misschien was dat het enige dat hij werkelijk kon: zich iets voorstellen, en wel zo duidelijk dat hij het bijna zag en hoorde. Wanneer hij zichzelf zijn verhalen vertelde, vergat hij soms alles om zich heen en werd hij pas aan het slot weer wakker, als uit een droom. En dit boek hier was precies zo als zijn eigen verhalen! Tijdens het lezen had hij niet alleen het kreunen van de dikke boomstammen en het gieren van de wind in de toppen gehoord, maar ook de zo verschillende stemmen van die vier grappige afgezanten. Ja, hij verbeelde zich zelfs de geur van mos en bosgrond te ruiken.

Beneden in de klas begon nu gauw de biologieles, die hoofdzakelijk bestond uit het opsommen van bloeiwijzen en het tellen van meeldraden. Bastiaan was blij hier boven in zijn schuilhoek te zitten en te kunnen lezen. Het was precies het goede boek voor hem, vond hij, precies het goede!

Een week later bereikte Wóésjwoesoel, de kleine nachtalf, als eerste het doel. Of beter gezegd: hij was ervan overtuigd de eerste te zijn omdat hij immers door de lucht gekomen was.

Het was tegen zonsondergang en de wolken aan de avondhemel leken vloeibaar goud toen hij gewaar werd dat zijn vleermuis al boven het Labyrint zweefde. Zo luidde de naam van een wijde vlakte, die van horizon tot horizon reikte en die niet anders was dan één grote bloementuin vol verwarrende geuren en sprookjesachtige kleuren. Tussen struiken en hagen, gazons en perken met de vreemdste en zeldzaamste bloemen liepen brede wegen en smalle paden in een zo kunstig en rijkvertakt patroon dat het geheel een doolhof vormde van een onvoorstelbare uitgestrektheid. Natuurlijk was deze doolhof enkel voor spel en vermaak aangelegd, niet om iemand, zeg maar, ernstig in gevaar te brengen of om aanvallers te weerstaan. Daar zou hij niet voor deugen, en een dergelijke bescherming had de Kleine Keizerin ook helemaal niet nodig. In het hele onbegrensde Fantásische rijk was er niemand tegen wie zij zich zou hoeven te beschermen. Daar was een reden voor die wij weldra zullen vernemen.

Terwijl de kleine nachtalf op zijn vleermuis volstrekt geluidloos voortzweefde over deze bloemendoolhof, kon hij ook allerlei zeld-

zame dieren zien. Op een open plekje tussen een vlierstruik en een goudenregen speelde een groepje jonge eenhoorns in de avondzon en op een bepaald moment dacht hij zelfs onder een blauwe reuzen-campanula de beroemde vogel Phoenix op zijn nest te zien, maar heel zeker daarvan was hij niet. En omkeren en opnieuw gaan kijken wilde hij ook niet, want er was geen tijd te verliezen. Voor hem in het midden van het Labyrint doemde immers al, glinsterend in een toverachtig wit, de Ivoren Toren op, het hart van Fantásië en de woonplaats van de Kleine Keizerin.

Het woord 'toren' zou bij iemand die deze plek nooit heeft gezien misschien een verkeerde voorstelling wekken, bijvoorbeeld van een kerktoeren of een toren op een kasteel. De Ivoren Toren was zo groot als een hele stad. Uit de verte leek hij op een hoge, kegelvormige berg, die in elkaar gedraaid was als de windingen van een slakkehuis en waarvan het hoogste punt in de wolken lag. Pas als je dichterbij kwam kon je zien dat dit reusachtige suikerbrood samengesteld was uit talloze torens, torentjes, koepels, daken, erkers, terrassen, poorten, bogen, trappen en balustraden, die in en over elkaar geschoven waren. En dit alles bestond uit het allerwitste Fantásische ivoor. Elk onderdeel was zo prachtig uitgesneden, dat het op heel fijn kantwerk leek.

In deze gebouwen woonde de hofhouding die de Kleine Keizerin omringde: de kamerheren en hofdames, de wijze vrouwen en sterrenwachelaars, de magiërs en narren, de boden, koks en acrobaten, de koorddanseressen en de vertellers, de herauten, tuinlieden, schildwachten, kleermakers, schoenmakers en alchemisten. En helemaal bovenaan, op de hoogste top van de enorme toren, woonde de Kleine Keizerin, in een paviljoen dat de vorm had van een witte magnolia-knop. In sommige nachten wanneer de volle maan bijzonder mooi aan de besterde hemel stond, gingen de ivoeren bladeren wijd open en ontvouwden zich tot een prachtige bloem. En in het midden zat dan de Kleine Keizerin.

De nachtfalf landde met zijn vleermuis op een van de lagere terrassen, waar de stallen voor de rijdieren waren. De een of ander moest zijn komst hebben aangekondigd want vijf keizerlijke stalknechts stonden hem al op te wachten. Ze hielpen hem uit het zadel, maakten een buiging voor hem en reikten hem vervolgens zwijgend de ceremoniële welkomstdronk aan. Wóésjwoesoel nipte maar even, voor de

vorm, van de ivoren beker en gaf hem toen weer terug. Elk van de knechts nam ook een slok, daarna bogen zij nog eens en brachten de vleermuis naar de stallen. En dit gebeurde allemaal zonder dat er een woord werd gesproken.

Toen de vleermuis op de plaats was gekomen die voor haar bestemd was, raakte zij drank noch voedsel aan, maar rolde zich onmiddellijk in elkaar, ging met de kop omlaag aan haar duimen hangen en viel uitgeput in een diepe slaap. De kleine nachtalf had wel een beetje veel van haar gevraagd. De knechts lieten haar met rust en gingen op hun tenen weg.

In deze stal waren overigens nog vele andere rijdieren: een roze en een blauwe olifant, een reusachtige griffioen, die van voren op een adelaar leek en van achteren op een leeuw, voorts een wit gevleugeld paard waarvan de naam vroeger ook buiten Fantásië bekend was maar nu vergeten is, een paar vliegende honden, ook enkele andere vleermuizen, ja zelfs libellen en vlinders voor bijzonder kleine ruiters. In andere stallen bevonden zich nog verschillende rijdieren die niet vlogen, maar liepen, kropen, sprongen of zwommen. En elk rijdier had speciale knechts die voor hem zorgden en op hem pasten.

Normaal zou je hier eigenlijk een behoorlijke warboel van stemmen hebben moeten horen: brullen, krijsen, fluiten, piepen, kwaken en snateren. Maar er heerste een volkomen stilte.

De kleine nachtalf stond nog steeds op de plaats waar de knechts hem achtergelaten hadden. Opeens voelde hij zich terneergeslagen en moedeloos, zonder goed te weten waarom. Ook hij was erg vermoeid door de lange, lange reis. En zelfs het feit dat hij als eerste aangekomen was monterde hem niet op.

‘Hallo!’ hoorde hij plotseling een piepend stemmetje zeggen, ‘is dit niet vriend Wóésjwoesoel? Wat mooi dat u hier ook eindelijk bent.’

De nachtalf keek om zich heen en zijn mancoëgen gloeiden op van verwondering, want op een balustrade, achteloos tegen een ivoren bloempot geleund, stond de minuscuul Ukkuk en zwaaide met zijn rode hoge hoed.

‘Oehoe!’ zei de nachtalf helemaal in de war en na een poosje nog eens: ‘Oehoe!’ Hij kon gewoon niet op iets verstandigers komen.

‘De beide anderen,’ zei de minuscuul, ‘zijn tot nu toe nog niet aangekomen. Ik ben hier al sinds gisterenmorgen.’

‘Hoe–oehoe!–hoe hebt u dat gedaan?’ vroeg de nachtalf.

‘Ach,’ zei de minuscuul en glimlachte een beetje neerbuigend, ‘ik heb u toch gezegd dat ik een renslak heb.’

De nachtalf krabde met zijn roze handje in de zwarte warrige haren op zijn hoofd.

‘Ik moet dadelijk naar de Kleine Keizerin,’ zei hij huilerig.

De minuscuul keek hem peinzend aan.

‘Hm,’ zei hij, ‘ach, ik heb me gisteren al aangediend.’

‘Aangediend?’ vroeg de nachtalf. ‘Kun je dan niet onmiddellijk naar haar toe?’

‘Ik vrees van niet,’ piepte de minuscuul. ‘Je moet lang wachten. Er is—hoe zal ik het zeggen—een geweldige toevloed aan afgezanten hier.’

‘Oehoe,’ jammerde de nachtalf, ‘hoe dat zo?’

‘t Is beter,’ tijlpte de minuscuul, ‘dat u het zelf eens gaat bekijken. Kom mee, beste Wóésjwoesoel, kom mee!’

Samen gingen zij op weg.

De hoofdstraat, die in een steeds nauwer wordende spiraal om de Ivoren Toren naar boven liep, was overvol met een dichte menigte van de meest vreemdsoortige figuren. Kolossale met tulbanden getooide djinns, piepleine kobolden, driehoofdige trollen, baardige dwergen, licht uitstralende feeën, faunen met bokkepotten, bosvrouwtjes met een goudgekrulde pels, glinsterende sneeuwgeesten en talloze andere wezens wandelden de straat op en neer, stonden in groepjes bij elkaar zachtjes te praten of zaten zwijgend gehurkt op de grond en staarden ongelukkig voor zich uit.

Toen Wóésjwoesoel hen in de gaten kreeg, bleef hij staan.

‘Oehoe!’ zei hij, ‘wat is hier aan de hand? Wat doen die allemaal hier?’

‘Dit zijn allemaal afgezanten,’ zei Ukkuk zachtjes, ‘afgezanten uit alle streken van Fantásië. En ze hebben ook allemaal dezelfde boodschap als wij. Ik heb al met velen van hen gepraat. Overal schijnt hetzelfde onheil te zijn uitgebroken.’

De nachtalf liet een lange jammerende zucht horen.

‘En weet iemand dan,’ vroeg hij, ‘wat het is en waar het vandaan komt?’

‘Ik vrees van niet, nee. Niemand kan het verklaren.’

‘En de Kleine Keizerin zelf?’

‘De Kleine Keizerin—’ zei de minuscuul zachtjes, ‘is ziek, erg, erg

ziek. Misschien is dat de reden van het onbegrijpelijk onheil dat over Fantásië gekomen is. Maar tot nu toe heeft geen van de vele dokters die binnen het paleiscomplex daar boven bij het magnoliapaviljoen verzameld zijn, ontdekt waaraan zij lijdt en wat men er tegen doen kan. Niemand kent een geneesmiddel.'

'Maar dat is,' zei de nachtalf mat, '-oehoe!- een ramp!'

'Ja,' antwoordde de minuscuul, 'dat is het.'

Onder deze omstandigheden zag Wóésjwoesoel er voorlopig van af zich bij de Kleine Keizerin te laten aandienen.

Twee dagen later arriveerde ook het dwaallicht Bloeb, dat natuurlijk de verkeerde kant op was gegaan en daardoor een reusachtige omweg had gemaakt.

En tenslotte-nog eens drie dagen later-verscheen ook de rotsbijter Pjeurnragzark. Te voet kwam hij aangestampt want hij had bij een plotselinge aanval van verschrikkelijke honger zijn stenen fiets opgegeten-als proviand zogezegd.

Tijdens de lange tijd dat zij moesten wachten, raakten de vier zo uiteenlopende afgezanten innig bevriend en ook later bleven ze bij elkaar.

Maar dat is een ander verhaal en moet een andere keer maar eens worden verteld.

elkaar en trok zich op.

Even bleef hij liggen want nu was hij toch een beetje buiten adem. Maar meteen daarna stond hij op en keek over de rand van de rood gloeiende reuzenbloem als uit een mastkorf naar alle kanten.

Het panorama was onzegbaar groots!

De bloem waarin hij stond zat aan een van de hoogste planten van de hele jungle en dus kon hij heel ver zien. Boven hem was nog steeds het fluweelzachte duister als een sterrenloze nachtelijke hemel, maar beneden hem spreidde zich de oneindigheid van de toppen van Perelien uit in een kleurenspeel dat bijna te veel was voor zijn ogen.

En Bastiaan bleef daar heel lang staan en dronk het beeld als het ware in. Dit was zijn rijk! Hij had het geschapen! Hij was de meester van Perelien.

En opnieuw klonk zijn wilde jubelkreet over de stralende jungle.

Het groeien van de nachtplanten ging echter zwijgend, zachtjes en onstuitbaar verder.

www.defonteinkinderboeken.nl

Achtentwintigste druk, 2015

Oorspronkelijke titel: *Die Unendliche Geschichte*

De eerste editie van dit boek is verschenen in 1979.

© 2004 Thienemann Verlag (Thienemann Verlag GmbH)

Voor deze uitgave:

© Uitgeverij De Fontein, Utrecht

Vertaling: Johan van Nieuwenhuizen

Omslagafbeelding: Claudia Seeger

Omslagontwerp: Michael Kimmerle, Hans Gordijn

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

ISBN 978 90 261 3097 7

NUR 283, 284